

SOPRONI ÚJSÁG

(az „Oedenburger Zeitung“ politikai napilap magyar része.)

Előfizetési feltételek:

A „Soproni Újság“, az „Oedenburger Zeitung“ kibővítését képezvén külön nem adatik el sem egyes példányokban, sem előfizetésben.
Előfizetési ára a teljes lapnak negyedévenként: helyben 5 korona, vidékre 6 korona 25 fillér. Egy példány ára 6 fillér.

Kiadóhivatal és szerkesztőség:

Romwalter K. és fánál, várkerület 121. szám.

Távbeszélő 25. szám.

Hirdetések díjtétel szerint,

mely kívánatra mindenkinek díjmentesen megküldetik
Hirdetési megrendelések, előfizetési és hirdetési díjak a kiadó hivatalba küldendők.

Mindenemű fizetés teljesítési helye Sopron.

A nép.

Sopron, 1895. június 7-én.

Utóvégre is az, a mivel a műveltek észjárását akarják elferdíteni a néppárt vezető hősei, nem veszedelmes. Lepattog mint a falra hányt borsó. Az igazi műveltség, a modern műveltség, immunis ama tévtanok és tévhitek ellen, a melyekkel illették három év óta a szabadelvű pártot és annak nemcsak egyházpolitikáját, de minden irányu törvényét.

De a nép... Ennek köreiből sajna máris mélyebben férköztek be a hamis vádak és az üres ráfogások, semhogy azt tovább is szóltalan lehetne tűnni.

A magyar néppel elvégre meg kell értetni és nem kételkedünk benne, hogy a komolyabb, elfogulatlanabb, eszesebb nagy része máris megértette, a felizgatni sikerült másik rész pedig észére térvén, be fogja látni, hogy igenis az az egyházpolitika, mely ma már — hál' istennek, nagyjában, egészében és legfőbb intézkedéseiben királyi szentesítést nyert. — ez a politika épen a közbékét helyreállítani és a vallásfelekezetek közt létező sok surlódást és ellentétet lesz hivatva ez országban megszüntetni.

Hányszor kell még ismételnünk nekünk is, a liberális sajtó hű és őszinte munkásainak azt, a mit Erdély Sándor igazságügyminiszter Szilágyi Dezsőnek hű munkatársa és most utóda és követője a miniszteri székben, mondott a múlt héten Dunaszerdahelyen, hogy éppen az egyházpolitikai nagy, szabadelvű reform fogja képezni hazánk egy újabb ezredéves fennállásának a legbiztosabb talpkövé: a békének, a vallási türelmességnek és az önzetlen, igazi, tiszta felebaráti szeretetnek biztos bázisát. Hányszor kell még nekünk újból és újból utalni Európának majdnem összes művelt nagy államaira, a hol a szabadelvű egyházpolitika régesrég be van véve az életbe, a nélkül, hogy ez országokban a vallásosság, a hithűség hanyatlott volna.

Érdekes nyilatkozatot tett erre a kérdésre politikai életünknek egyik olyan jelese, a kit a közjogi felfogás differenciái választanak el tőlünk. A függetlenségi pártnak egyik vezető alakjáról, Justh Gyuláról, van szó, a ki nem régiben tartotta beszámolóját és az egyházpolitika ellenesei által felbujtogatott választók zugolódva fogadták a liberális férfiú előadásait. Justh látva a türelmetlen tömeg megtévesztett észjárását, lelkes fogadást tett arra, hogyha az egyházpolitikai törvények életbeléptetése után az sülné ki, hogy — miként a néppárt kortesei mondják — e törvények elveszik a néptől a vallást, meglazítják a házasság szilárdságát stb. — ő azonnal leteszi mandátumát. És e fogadást bátran megteheti minden liberális képviselő. Mert a naphtaláng nem illan el hamarább, mint

azok a vádaskodások és ráfogások fognak elillanni, a melyekkel a szabadelvű egyházpolitikát illették.

A tények logikája ugyanaz minden országban; s e logika erősségének és igazságának nem szabhat határt a Duna, vagy a Kárpátok hegyláncolata. Ha másutt sehol, de sehol, semmi következményeket nem okozott a szabadelvű irányban érvényesült egyházpolitika, miért lenne csak épen Magyarország az, a mely megvakulna attól a napfénytől, a melyet reá a szabadelvűség örök napja vet.

Hiszzen maró gunnyal jegyezte meg Erdély igazságügyminiszter, hogy nálunk annyira be van vésve a lelkekbe a liberálisizmus, hogy az antiliberalisok egyetlen frakciója, sőt még a néppárt sem meri nyíltan azt megtagadni. Nálunk a legklerikálisabb 48-as is szabadelvű uniformisban jár, de azért azt a zászlót, a mely alá ez uniformis tartozik, minduntalan elárulja.

Ezért nem szabad a hazát szerető állampoigárnak az üres jelszavak után indulnia. A szabadelvűség tógáját fel kell előbb minden képviselő urnál lebbenteni, hogy láthatóvá legyen alatta a — lóláb.

A szabadelvűpárt tagjainak azonban nincs okuk félni e ruha-vizitációtól. Náluk a szabadelvűség hadseregének uniformisát a szabadelvűség elveiért, zászlajáért hősiessé küzdő férfiak hordozták és hordozzák, a kik hivek maradtak e zászlóhoz akkor is, a mikor az ellenség már-már kiragadta azt a kezükből. Hívek maradtak akkor is, a mikor a szabadelvű táborban egymást érték a szökevények, s a mikor a másik perczben senki sem tudhatott jót állani a — győzelemről.

Az ilyen párt, és mondjuk-e, hogy e tekintetben példa nélkül áll a magyar parlamentben a szabadelvű párt — bátran merhet appellálni a magyar politikai közvéleményre. Vele szemben csak olyan pártok állanak, a melyek — miként Erdély mondta — kicsiny jelentőségű dolgokat is ökörré fújnak fel, hogy eltereljék egyfelől a közvélemény figyelmét a nekik kellemetlen egyházpolitikától és másfelől, hogy hátráltassék a szabadelvű pártnak komoly munkáját.

De reméljük, hiába leszen mesterkedésük. Pártunknak az egyházpolitika legizgatottabb időszakai alatt is sikerült több a maradandó alkotást teremteni.

E munkának továbbviteléhez erőt fog adni a nemzet bizalma, a mely elvégre is minden mesterkedés, minden cselszövés daczára is látja, érzi, tudja, hogy a szabadelvű pártban — és csakis ott! — komolyan dolgoznak a nemzetnek nagy érdekeiért.

Iparosaink helyzete.

Szomorú tárgygyal foglalkozunk, ha városunk iparosainak helyzetét vesszük tollhegyre. Napról-napra hangosabban tör ki a panasz azon

visszás állapotok fölött, melyeknek iparosaink különösen nálunk vannak kitéve.

Sopron geográfiai helyzeténél fogva határszéli város és ezáltal oly közel fekszik Bécshez, hogy közönségünk iparosainkat mellőzve majdnem minden szükségletét Bécsből szerzi be.

Nincs oly nap, hogy vasutaink ne hoznának idegen ügynököket, üzleti utazókat és házalókat, melyek városunkat előzönlük és ugyszólván iparosaink szájából veszik ki a betevő falatot.

Közönségünk pedig különös előszeretettel fogadja ezen idegen ipar képviselőit és készséggel juttatja megrendeléseit és megbízásait megmagyarázhatatlan okból ezeknek, vagy talán hiúságból, mert talán szebben hangzik, hogy öltönyömet Bécsben csináltattam?! vagy bécsi cipőt viselek stb. stb.

Más ok nem lehet, mert városunk iparosai minden tekintetben kiállják a versenyt az idegen iparral! Sőt tiszta lelkiismerettel mondhatjuk, hogy sok tekintetben iparosaink igényeinket és kívánalmainkat teljes megelégedésünkre jobban és előnyösebben kielégítik, mint az idegen!

Ha számot vetünk a körülményekkel, okvetlen be kell látnunk és el kell ismernünk iparosaink jogos panaszát és azon sérelmeket, melyeket az idegen — nálunk különös szabadalommal — gyakorol reájuk.

A rideg és könyörtelen adóprés nem ismer kíméletet, megköveteli, hogy polgári kötelességnek tégy eleget, mert e szép hazában élsz! Csak azt nem kérdi, hogy élsz meg?

Városunk iparosai meg vannak adóztatva azért, hogy az idegen elem szabadon gyakorolhassa nálunk iparát és elhalálsza a mieinktől a munkát! Ezt nálunk helyesnek találják és közönyösen napirendre térnek e visszás állapotok fölött.

Az ezredéves kiállítás küszöbén állva kérdjük városunk nemes hazafiait, hát ez a magyar ipar pártolása?!

Nem! Ez inkább a magyar ipar aláaknázása! Szivleljük meg iparosaink panaszát és szüntessük meg e sérelmes állapotot. Pártoljuk a magyar ipart, pártoljuk iparosainkat, mert ez hazafiúi kötelességünk! Ne menjünk szükségleteink beszerzése végett — a magyar iparos érzékeny hátrányára — olyanért idegenbe, mit itthon is megkapunk és beszerezhetünk.

Megvárja a német bugyogót a magyar is oly jól, mint a — sógor!

Koór József.

Politikai hírek.

Sopron, június 7-én.

Hírek a delegációkból. Tegnap kezdették az országos bizottságok üléseit. Az elnöki megnyitók, a melyek ma egész terjedelemben előttünk vannak, semmi különös és feltűnőbb politikai nyilatkozatot nem tartalmaznak. Szintelenek, mintha csak azért készültek volna, hogy semmit se mondjanak. Ugy az osztrák, mint a magyar delegációk elnöke meleg szavakban emlékezik meg Albrecht főhercegről és jelentette egyben Kálnoky Gusztáv távozását a külügyminiszteri székéből. Folytatólag kiemelte Andrássy és Lobkovitz is, hogy a külügyi vezetésben bekövetkezett változás remélhetőleg nem jelent változást abban a békés irányzatban, a melynek Kálnoky volt szószólója

Ő felsége holnap fogadja mind a két országos bizottságot és beavatott körökben azt hiszik, hogy Ő felsége megnyitója szívesebb lesz, mint voltak az elnökök beköszöntői.

Az olasz parlamenti helyzet. Rómából távirják: Az a hír, hogy az országgyűlés megnyitása után új szenatorokat fognak kinevezni, nem felel meg a valóságnak. A kormány, hogy az esetleges gyanúsításokat kikerülje, mindaddig nem fog kinevezetni szenatorokat, míg a kamara nem döntött azon kérdés fölött, vajjon a szenátus, mint bíróság, eljárhat-e a Giolitti ügyben.

A porta készüldései. A „N. Fr. Presse“ jelentése: Maczedoniából érkező jelentések szerint az a hír, hogy a határon Törökország részéről szigorú intézkedések történtek, tulzott. Mindazonáltal tény, hogy tervszerű előkészületeket tesznek minden eshetőségre. A bolgár határ közvetlen közelében Adrianopoltól Szerbiáig 7 század gyalogságot mozgósítottak. A bolgár határon szigorú elővigyázati szabályokat fogantatosítottak.

Lázadás Formosa szigetén. Tai-Tai-Fuban (Formosa szigetén) nagy izgatottság uralkodik. A katonák és benschültek fosztogatnak és gyujtogatnak. A kormányzó palotájába menekült. A többi kormányépületeket elpusztították. Az idegeneknek eddig nem volt bántódásuk. A felkelők Hoheban is garázdálkodnak. A kínai haderők Formosa északi részén teljes felbomlásban vannak. A japánok közeledtére a katonák fosztogatni kezdtek. Tai-Tai-Fuban és Hoheban a kormányépületeket felgyújtották. A köztársaság megszűnt. Tang elnök elmenekült. Az idegeneknek semmi bántódások nem volt, de aggnak biztonságuk iránt.

A djeddai mészárlás. A portának az örmény reformjavaslatokra adott válaszát az érdekelt nagykövetség híre szerint nem tartják kielégítőnek. Számos módosítást kívánnak különösen az európai ellenőrzés tekintetében. A djeddai incidensre vonatkozólag az a hír van elterjedve, hogy Franciaországon kívül Hollandia is ágyunaszádót szándékozik utnak indítani. Az ügyben részes missziók a portánál együttesen lépéseket tettek, hogy az összes kerületek polgári és katonai hatóságát erélyes intézkedési hatáskörrel lássák el az idegenek védelme szempontjából. A most elfogott egyének közt vannak állítólag a tettesek. Megegyező jelentések szerint Djeddán a helyzetet komolyan és a hangulatot izgatottnak mondják.

Helyes gazdálkodási methodus!

Minden — kis és nagy — mezőgazdának, ki anyagi jólétét nem akarja a véletlen esélyeinek áldozatául kitenni, célirányos és következetes gazdálkodási methodust fog magának felállítani.

De nem oly könnyű ez, hogy minden praxis nélkül, bárki is tulajdonának vallhatná. — Ha az alanti példa gyakorlati hasznunak fog bizonyulni, annak felfedezője korszakot nyit meg e téren.

Gazdátársadalmunkban eddig mutatkozott renyhe vállalkozási kedv egy varázsütésre megszűnend s helyébe az áldásos — „mindent megfigyelj s tartsd meg a legjobbat“ — jó példa követése lép.

Megfogja teljesen szüntetni ama hiányokat, melyek egy IV. gazdakongresszus megtartását igényelnék. Mert mi mint laikusok, az alant elmondott észleleteinknek gyakorlati hasznát szakértőleg bírálni illetékesek nem vagyunk; mégis hiszszük, hogy a most gyűlésező magy. gazdák programjának egyik irányzata: „az intenzivebb gazdálkodás“ helyes mikéntjét véli praktizálni Puszta-Csala d község nagybirtokosa U... ur. Az észleletek röviden ezek:

Akiről a gyász-zsolozsma szól, olyan gabona és egyéb terméskészlettel rendelkezik, hogy magtáraiban 4—5 évről összehalmozott gabonáját a zsiszikek még folyton pusztítják, ha már tönkre nem tették.

Ugyancsak 4—5 évről összehalmozott szalmáját az idő viszontagságai, részben rothasztják,

részben pedig a szélrózsa irányában a szél által utaztatja, semmiat azt vagy okszerűen felhasználná, vagy eladná. De mire is tudná felhasználni? hisz 2000 holdat meghaladó birtokára két bérest tart, akik szépecskén boldogulnak is a munkával. Hogy is ne? midőn tarlóra vetik a gabonát és egyszerűen alászántják. Évente elültetni szokott több száz holdnyi burgonyát sem szedeti ki, hanem a sertésekre bizza azt. Van is akkor a malaczságtól egész a disznóságig szüret!

De jaj azonban ama szánandóknak, kik a dinom-dánumtól elkapatva a kedvező alkalmat nem úgy használják fel, hogy gyűjtött önerejük-ből — saját zsirjuktól — magukat a jövő lakomáig, terméssig fenntartani képesek; mert felkopig az álluk

Körülbelül 60 drb szarvasmarha és 250 drb sertés igazolá csak a közelmúltban a fenti körülmény valóságát.

Kiváncsi nem vagyok, mert különben az is tárgyát képezhetné, vajjon mi lehet tényezője ama megkülönböztetésnek, melylyel a gyászos véget ért barmokra egyaránt kötelező törvényes eltakarítás daczára, a szarvasmarhát a sertés fölé helyezi. Az nem dög?! de éhvészben elhullott 60 drb szarvasmarhát a kötelező elföldeltetésben részesíté s miért a hasonló sorsra jutott 150 drb körüli sertés hordassék trágya-halomszerűleg a szántóföldekre, hogy ott a felozlásig diszelegjenek? Ez is olyan gazdasági titok, melynek gyakorlati értékét felfogni képesek nem vagyunk!

De járjon eme kísérletezés bármily nagy előnnyel a kísérletező nagybirtokos urra, én, ki nagy birtokkal ha nem is rendelkezem, de a mindnyájunk előtt legnagyobb birtok — az egészség — megőrzése érdekében azt kívánom megjegyezni, hogy az önszeretet akkor helyes: „ha saját javunkat mások kárával nem keressük!“

Mindezek után hiszszük, sőt biztosan tudjuk, hogy az egészségügyre is felügyelő illetékes hatóságunk, ki jól ismeri — hiteles feljelentés nyomán — e megfoghatatlan visszás állapotot, ismert energikus közbenjárásával meg fogja szüntetni.

Komoly.

A víz.

Hajmeresztő és mélyen lesújtó hírek kerülnek hozzánk ama károkról és pusztító-okról, amelyeket a folyó hó 5-én és 6-án megyénk néhány járásában és városunk határában lezajlott zivatar meg jégeső vite véghez.

Óriási területen került a vetemény ismét víz alá. Óriási a kár, a nyomor és a megszorultság, a mely a hullámok zsarolása nyomán jár. És gazdáink helyzete annál szomorubb, mivel hogy az ideitavaszon ez már a harmadik csapás, a mely az ég csatornáinak megnyílásából került le egyebekben is gondokkal küzdő mezőgazdáinkra.

Kapott tudósításainkat a következőkben adjuk.

A folyó hó 5-én délután lezajlott felhőszakadás, jégeső és árvíz 8 község határában okozott nagy károkat. F.-Péterfa, Kabold, Veperd, Lakompak, Doborján községekben a szőlőtermést megfelezte. Haracsony, Doborján község szőlőit egészen tönkretette, a gabonát letarolta, a gyümölcsfákat letördelte. A nép a legnagyobb nyomornak néz elébe!

Kabold községben a f. hó 6-án átvonuló felhőszakadás nagy kárt okozott, házak romba dőltek, több állat és emberélet esett áldozatul, a kár és nyomor igen nagy.

F.-Pulya község és annak határában a megáradt Csáva patak igen sok kárt tett. Az utakat megrongálta és a közlekedést sok helyen megakadályozta.

Csepregből érkezett hírek szerint a Répeze folyó is megáradt a nagy esőzések folytán és több község határáat elöntötte.

Sopronban az Ikva annyira megáradt, hogy széyes folyamhoz hasonlít, a mely rohanó sebességben viszi piszkos árját.

Az ó-uszodát nagyon megrongálta a rohanó Ikva; a gátat teljesen elszakította.

A bánfalvi patak is annyira megáradt, hogy az Arokszer-soron levő zsilipnél mint féke vesztett vizesés tör ki lármás robajjal.

A bánfalván tegnap este fél 9 órakor kezdett rohamosan áradni a falu alsó részében egymásba folyó két patak. A hidakat jóformán mind lerontotta. Ilyen magas vízre még az öregek sem emlékeznek.

A kaboldi katasztrófáról ma délután a következőket jelenti levelezőnk:

„Ép most jövök Kaboldról, hol tanuja voltam a borzasztó katasztrófának, mely ezen falut érte. Tegnap délután 4 órakor a víz iszonyatos zajjal rohanva jött és egy óra alatt az egész falut elárasztotta.

A víz 2—3 méter magasságot ért el és még a pusztá élet megmentése is nehezebbé esett a lakosoknak. A ki menekülhetett, elmenekült. Eddig 9 embert huztak ki a vízből, melyek a kaboldi és veperdi halottas kamarákban fekszenek. Kaboldon nagy a nyomoruság. Aprajánagyja jajgatva szaladgál az utcákon végig. 12 ház bedült, mostanáig még nincs konstatalva, hogy hány ember veszett el.

A szerencsétlenség szivreható. A gyermekek kenyérért könyörögnek. Lakompak 3 kocsit kenyérrel és ruhaneműt küldött a szerencsétlenség színhelyére. Sajnos, ez a segítség nem elégséges arra, hogy a szerencsétlenek kenyér utáni vágyát kielégítse.

A hidakat a víz mind elszakította, helyettök egyszeri deszkákra járnak-kelenek. Az egész környékről özönlik a nép, hogy segítsenek a nyomorultakon, persze ez mind kevés. A zsidó templom belülről teljesen tönkre ment, a pusztá négy fal áll csak még elég szilárdan. A gőzmalom beszüntette a munkát és munkásait szintén segítségül küldi.

Azon páratlan csapás, mely Kabold községet érte, valóban szivszaggató, miért is indítatva érezzük magunkat vármegyénk nemesszivű polgáraihoz fordulni kérelmünkkel, hogy könyöradományokkal némileg enyhítsék az ottani lakosok közt uralkodó leirhatatlan inséget. A legesekélyebb adomány is hálával és köszönettel fogadtatik. — Készséggel vállalkozunk az inségesek részére való könyöradományok átvételére, melyeket nyilvánosan nyugtázni fogunk. — A ki gyorsan segít, kétszeresen segít! A szerkesztőség.

A megyékből.

Kapuvár, jun. 6. [Tud. lev.] (Különféle.) Azt a leégett malmot, melyet első ízben Biringer Miksa vett meg az árverésen, tegnap végérvényesen eladták Berg Miksa bárónak 27,350 frtért.

Schönfeld Mára kapuvári néptanító eljegyezte Schönberger Róza kisasszonyt Fertő-Szt.-Miklósról.

A „Kapuvári első magyar asztaltársaság“ alapszabályait a miniszterium helybenhagyta.

Napi hírek.

1895. évi június 7.

— **A koronázás jubileuma.** Magyarország népe holnap ünnepli felséges királya I. Ferencz József 1867. június 8-án végbement koronázásának évfordulóját.

A soproni középiskolák a holnapi napot iskolai ünneppel ülik meg.

A magyar nemzettel mi is őszintén hangoztatjuk, hogy „Éljen a király!“

— **Otto kir. herceg a laibachiaknak.** A szerencsétlen laibachiaknak, a kiket még most sem hagy nyugodni a föld mérge, gyűjtésen kívül jövedelmet hajtó előadást rendeztek a bécsiek a híres Ronacher-féle színházban. Ez alkalommal

Ottó kir. herceg 50 frtot juttatott a szerencsétleneknek.

— **Személyi hírek.** Dr. Németh Antal kir. tanácsos, tankerületi kir. főigazgató ma reggel Sopronba érkezett, hogy a jövő hétfőtől kezdve a kath. gimnázium, illetőleg áll. főreáliskola érettségi vizsgálatain elnököljön.

Dr. Riedl Hermann vezér-törzsorvos, a közös hadseregbeli orvosi tiszt kar főnöke és dr. Leibnitz Jenő törzsorvos tegnap Bécsből városunkba érkeztek. Ma pedig Scharinger-Olosy lovag altábornagy érkezett Sopronba.

— **A soproni zene-egyesület** — mint értesülünk — július hó 13-ára nagyjobb szabású nyári hangversenyt tervez.

— **A soproni evang. népiskola** vizsgálatának sorrendje az 1894/95. tanévben. Tornavizsgálatok: Hétfőn, június 10-én egynegyed 11—11-ig V. leányosztály. Kedden, június 11-én egynegyed 11—11-ig III. fiuosztály. Szerdán, június 12-én egynegyed 11—11-ig III. leányosztály, 11—12-ig III. és IV. külvárosi leányosztály. Csütörtökön, június 13-án egynegyed 11—11-ig V. és VI. fiuosztály. Pénteken, június 14-én egynegyed 11—11-ig IV. fiuosztály. Szombaton, június 15-én egynegyed 11—11-ig IV. leányosztály, 11—12-ig III. és IV. külvárosi fiuosztály. Osztályvizsgálatok: Kedden, június 18-án délelőtt 8—11-ig a VI. és VII. leányosztály, délután 3-tól fél 5-ig a III. és VII. osztályok énekvizsgálója. Csütörtökön, június 20-án délelőtt 8—10-ig az I. fiuosztály, délután 3—5-ig az I. leányosztály. Pénteken, június 21-én délelőtt 8—10-ig a II. leányosztály, délután 3—5-ig a II. fiuosztály. Szombaton, június 22-én délelőtt 8—10-ig a III. leányosztály, délután 3—5-ig a III. fiuosztály. Vasárnapon, június 23-án délelőtt egynegyed 11—12-ig az I. külvárosi osztály, délután 3—5-ig a II. külvárosi osztály. Hétfőn, június 24-én délelőtt 8-tól fél 11-ig a III. és IV. külvárosi fiuosztály, délután 3-tól fél 6-ig III. és IV. külvárosi leányosztály. Kedden, június 25-én délelőtt 8—11-ig a IV. leányosztály, délután 3—6-ig a IV. fiuosztály. Szerdán, június 26-án délelőtt 8—11-ig az V. és VI. fiuosztály, délután 3—6-ig az V. leányosztály. Csütörtökön, június 27-én reggel 9 órakor a templomban — az összes iskola-növendékek jelenlétében — ünnepélyes hálaistenti-tisztelet tartatik, mely alkalommal a templom-ajtájánál a perselyek a „Gusztáv Adolf-egylet“ javára ki lesznek téve.

Az ev. kézimunka-iskola mutatóvanyai a vizsgák tartama alatt az illető iskola tantervében (az ev. templom melletti iskola-épület 2-ik emeletén) lesznek közszemlére kiállítva.

Ezen vizsgálatokra, melyek új iskolaépületünk vizsgatérképében fognak tartatni, a tanítótestület a tekintetes presbyteriumot, a tekintetes iskolabizottságot, a tanulókat t. cz. szülőket, valamint a tanügy minden barátjait ezennel tisztelettel meghívja.

— **Türelmetlen pap.** Bogvoszlón nem régiben egy katolikus ember evangélikus neje meghalt. A kath. plébános, Farkas Sándor a férj kérélmére daczára, megtagadta neje eltemetetését a felszentelt helyen, hanem a temetőn kívül egy árokban akarta eltemettetni. E megszegyenítő, lelketlen ajánlatot természetesen visszautasította a férj, és így nem maradt más hátra, minthogy a holt testet a legközelebbi evang. községbe vitette, ahol a protestáns lelkész, Herincs Lajos egyháza szer-tartása szerint az ev. temetőben beszentalte és eltemettette.

Herincs Lajos lelkész e hallatlan türelmetlenségét a kath. papnak feljelentette az alispáni hivatalban. Kíváncsiak vagyunk, hogy e hihetetlen intolerancia milyen megtorlásban fog részesülni.

— **Védőszer a kolumbácsi legyek ellen.** A m. kir. földművelésügyi miniszter következő felhívást bocsátotta ki: „A dévai m. kir. állami állatorvos azt tapasztalta, hogy az állatokat, ha azoknak azon testrészei, melyeket a kolumbácsi legyek leginkább megszoktak támadni, 3 százalékos jodoformos disznószírral bekenetnek — egyetlen egy légy sem támadja meg. Miután a kolumbácsi legyek rendszeren június hó közepéig szoktak fel-lépni s azok csipészeitől ez évben is sok állat pusztult el: felhívom a vármegye közönségét, hogy a gazda közönséget a fent említett védekezési módról haladéktalanul tájékoztassa. Figyelmeztetendő azonban a gazda közönség, hogy az említett szer-nek alkalmazásánál kellő óvatossággal járjon el, és különösen igyekezzék megakadályozni azt, hogy az állatok a kenőcsöt egymásról lenyalják.

— **Tűz és víz mindenfelé.** Szécsény községben f. hó 5-én délután lecsapott a villám és két lakóházat teljesen elhamvasztott. Ugyan-

azon napon Hegykő községben is felgyújtott a villám egy házat és egy gazdasági épületet, mely egészen leégett.

Beled községben f. hó 6-án szinte 5 ház és gazdasági épület a benn levő készlettel a lángok martaléka lett.

— **Bucus.** Vasárnap f. hó 9-én Bozon bucsu lesz, melyre a soproniak bizonyára ismét tömegesen fognak kimenni, hisz pompás ut vezet ki a kies fekvésű Fertő-parti Bozra; azután meg Haschek jó konyháját és kitűnő borát is ismerik a soproniak. (Lásd ma számunkban a hirdetést.)

— **Harmadfoku ítélet.** Bruckner Sándor, kópházi lakost a kir. törvényszék 100 frt pénzbírságra ítélte, mivel nyulat fogott, a mihez persze joga nem volt; a kir. tábla az ítéletet jóváhagyta. A belügyminiszterium az újból meg-felbevezetett ítéletet szintén jóváhagyta. Tehát ne kívánd másnak a nyulát!

De a Győrei Imrénére rendőri közeg megsértéseért kiszabott 30 frtnyi pénzbírságot, tekintettel eddigi büntetlen előéletére, a felére szállította le.

— **A titokzatos sertés-vész.** Az egész monarchiát súlyosan érinti az a titokzatos vész, mely a sertések közt kiütött s mely a ki- és bevitteli zárt vonta maga után a kőbányai és az osztrák sertésvásárookra; Sopron sem maradt megkímélve. Oroszország meg szakértőket küldött Budapestre, hogy a betegséget tanulmányozza. A szakértők e betegséget egy eddig ismeretlen bacillusnak tulajdoítják és sertésvésznek deklarálják e ragadós betegséget. Az országos közegészségügyi tanács veszélyesnek mondta az ily betegségben szenvedő állatok húsát. Sopronban is kiadta az illetékes hatóság a védekező rendszabályokat, de nem bíztak meg senkit az ellenőrzéssel. A rendőrkapitányi hivatalban e czélra nem áll senki rendelkezésre, a II. városi állatorvos nem ér rá, talán segíthetne a bajon az I. városi állatorvos? Jó lesz részen lenni! Nem akarunk tanácsokkal szolgálni az illetékes hatóságnak, de kötelességünknek tartjuk, felhívni a kapitányság figyelmét arra, hogy az ellenőrzésről kellőképen gondoskodjék.

— **Orbán a sertések között.** Lócsón az orbáncz fellépését konstataálták a sertések között.

— **Vásártudósítás.** Felhajtattott összesen 520 drb szarvasmarha. Egy néhány jobb minőségű ökrön kívül a többiek csupa másodrendűek voltak. Magyar ökrök 32—33 frt, német 34—36 frt. Borju a rossz időjárás miatt kevés volt a vásáron, miért is rendkívüli drága volt. Sertést és bárányt egyáltalán nem hoztak a vásárra. Szén a 3.80, szalma 1.60, 100 klgronkint.

Soproni dolgok.

Potroh és Kóczos.

P—: Jól van, fiam, csak piszkoldjál, rántsd a sárba azokat az istentelen zsidóliberális szabadkőműveseket, nem kell kimélni sem családi, sem személyes ügyeiket.

K—: Meg is teszem, hogy gazduram kegyét kiérdemeljem. Képzőtehetségem egész erejével, a mi rossz csak létezik, nyakukba kötöm mind.

P—: Helyesen. Calumniare audacter semper aliquid haeret. Mondjad, hogy a liberálisok népnévtől a vallást elrabolják mondjad, hogy a liberális ember erkölcstelen mind s hogy mi vagyunk az egyedül tiszta erkölcsűek. E suggerálásra szükségünk van.

K—: Mielőtt ily nagy dologba kezdenék, kérem, tegye áldó kezét szegény fejemre.

P—: Legyen. A szent eszköz vezessen hatalmi czélunkhoz, aztán üsd a zsidót, hadd legyen ez is szenté czélunk által.

K—: Csak nem czítálja a jezsuita atyákat!

P—: Dehogy czítalom. Sokkal okosabbak, hogysen ilyesmit kinyomatnának. Keresd inkább tetteikben.

K—: Nem olvasom ellenfeleink könyveit, csak a mit magunk számára és népünk épülésére irunk.

P—: Ne is olvasd az istentelen felvilágosítás könyveit, mert különben nem hinnél többet a mi könyveinknek.

K—: De hát ha fölbenk kerekednének ellenfeleink?

P—: Ne félj attól. Szabadságunkban részünk lesz mindig. Azzal több a mi fegyverünk, annál szabadabban üthetjük.

K—: S ha a vágást visszaadnák s bennünket vádolnának?

P—: Si fecisti, nega.

K—: Oh, bölcsesség! Hogy ne lenne mienk a győzelem!

P—: Nincs ugyan rossz dolgunk a liberális kormány alatt, mert nekünk mindig valamivel

több szabad, mint más valakinek. De mennyivel szebb lesz, ha mienk a hatalom! Jaj nekik akkor! Guzsba kötjük mindnyájukat, azokat sem kivéve, kik nekünk segítettek.

K—: Az örök igazság velünk van. De keserű az igazság.

P—: Csitt és engedelmesség!

Táviratok.

Gráz, június 7. Trofaiachban, Siegrabenben és St.-Kathareinben tegnap délután három hosszan tartó erős lökést éreztek.

Brünn, június 7. A rendőrség három fiatal suhanczot letartóztatott azon gyanu alapján, hogy ők lennének a bombamerénylet tettesei.

Stuttgart, június 7. Balingen községben a vízáradások alkalmával 50 személy a vízbe-fult és 30 ház teljesen elpusztult, sokan pedig megsérültek.

Budapest, június 7. (Gabonatözsde.) Buza őszre 7.47—49; Buza május-júniusra 7.42—43; Rózsa őszre 6.42—44; Tengeri május-júniusra 6.48—50; Tengeri július-augusztusra — — —; Zab őszre 6.08—10; Káposzta repeze augusztus-szeptemberre 10.75—10.80. Buzaajánlat mérsékelt. A malmok rezerválva tartják magukat, az irány azonban daczára annak szilárdabb. Buzakinál 12,000 métermázsá. Többi áruban silány volt a vásár. Idő: szép!

Törvénykezés.

Bűnügyi tárgyalás.

1895. évi június 4-én.

Sulyos testi sértés büntette. — Szanyban múlt évi augusztus 20-án Nagy Ignácék saját házukban egy kis táncmulatságot rendeztek, melyben a falu ifjúságának egyrésze mulatott. Ott voltak a többi között: Orbán József és István, Simon István, Nagy Imre, Horváth János, Bencze János és még több legény és leány.

A mulató legények azonban mulatság közben némi nézeteltérés folytán összekocoztak, miből az következett, hogy Horváth János Nagy Imrét a szobából kilökte. A legénység erre állást foglalt és pártokra szakadt. Nagy Imre, Orbán Józsefet egy bottal fejbe ütötte, úgy hogy a sértett a vér elborította. A vérezést elállítandó Orbán István bevezette Orbán Józsefet Nagy Ignácék házába, a hol a sértett Orbán József odanyilatkozott, hogy Nagy Imrét meg fogja késelni. Azután kimentek az utcára és látták, a mint Nagy Imre hazafelé törekedett; csakhamar üldözőbe vették és el is érték. Orbán István megfogta és tartotta Nagy Imrét, a ki megszabadulván bántalmazója kezeiből, sógorához Hegyi Istvánhoz menekült, a hol orvosi segítségben részesült.

A Nagy Imrén ejtett sebesülés több mint 20 napi gyógytartamot vett igénybe.

A kir. törvényszék Orbán Józsefet (tekintettel azon enyhítő körülményre, hogy ő lett első ízben megtámadva és fejbe ütve) 3 havi fogházra és 3 frt pénzbüntetésre, Orbán Istvánt pedig hat heti fogházra és 9 frt pénzbüntetésre ítélte.

Az ítélet jogerős.

1895. június 6-án.

Magánokirat hamisítása. Piff József vas megyei lipótfalvi lakos Spitzer Mór és fia soproni borkereskedői czéggel üzleti összekötésben volt és a nevezett czégnek az ennél vásárolt borokért 2536 frttal adósává lett. Midőn fizetésre került a dolog, Piff fizetesképen 3 általa, neje született Lehner Teréz és ipja Lehner György által elfogadott Sopronban, 1893. április 18-án és szeptember 19-án kelt egyenkint 656 frt, 880 frt és 1000 frtra szóló váltókat adott át a nevezett czégnek fizetés gyanánt, melyeket a czég fizetesként el is fogadott. Lejáratkor azonban az tűnt ki, hogy a három rendbeli váltón a Piff Józsefné és Lehner György aláírásai hamisak, legalább ezek tagadják, hogy ők a váltókat aláírták, vagy valakit aláírásukkal megbíztak volna.

Piff József pedig bevallotta, hogy a neje és ipa aláírását ő hamisította, minthogy a hitelező czég másként nem fogadta volna el a váltókat fizetesként, ha a nevezettek nem írják alá.

Ezek folytán Piff József ellen a magánokirat hamisítása be van igazolva. Közvádoló ur a vádlott ténykedésében a háromszoros hamisítást látja fennforogni, és ennek tekintetbe vételével kéri az ítéletet kimondani. A kir. törvényszék azonban mind a három váltóra nézve a hamisítást csak egy folytatott tettnek veszi, és vádlottat 1 évi börtönbüntetésre ítéli.

A vádlott ezen ítéletben megnyugodott, a közvádoló ur azonban az ítélet ellen fellebezést jelentett be.

